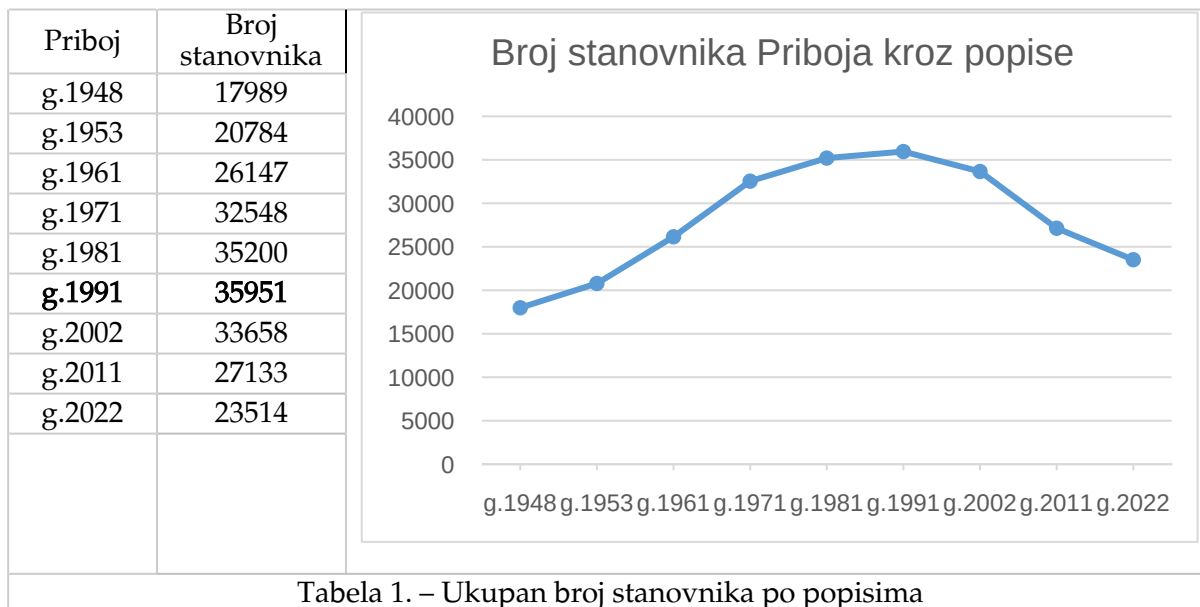

Demografski trendovi i struktura stanovništva Priboja kroz različite popisne godine

Originalni podaci:

Komentar demografskih trendova i strukture stanovništva se bazira na originalnim podacima preuzetim iz baze Republičkog zavoda za statistiku. Podaci se odnose na ukupan broj stanovnika i na starosnu strukturu stanovnika zabeleženu u popisima za koje su podaci dostupni:

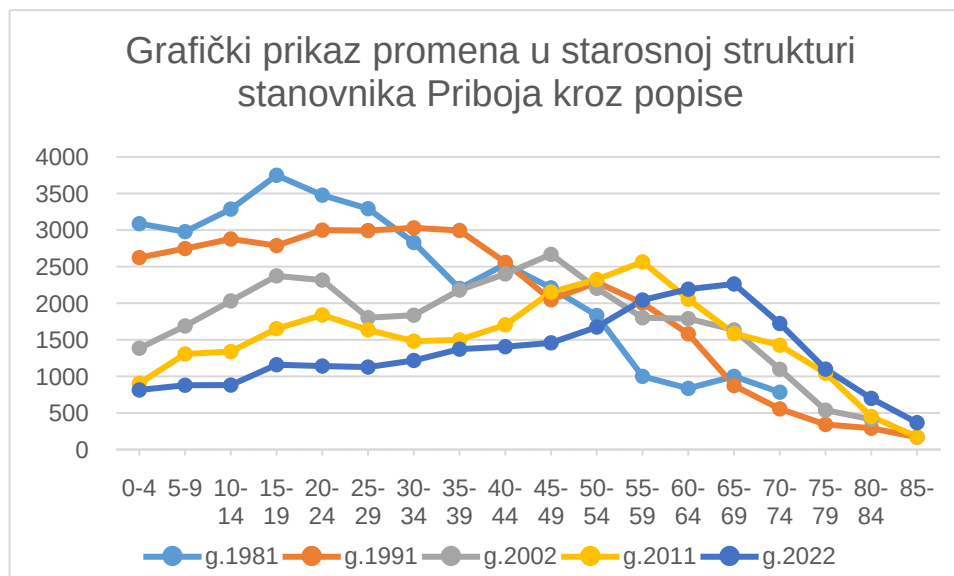

Drugi set podataka koji se koristi su podaci o starosnoj strukturi stanovnika po popisima:

Priboj	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-	ukupno
g.1948																			17989
g.1953																			20784
g.1961																			26147
g.1971																			32548
g.1981	3087	2978	3286	3749	3477	3293	2830	2202	2532	2210	1832	1000	836	1000	784				35200
g.1991	2624	2747	2878	2788	2999	2993	3030	2994	2558	2047	2285	2001	1581	874	555	342	291	169	35951
g.2002	1385	1689	2031	2373	2316	1802	1836	2180	2400	2668	2204	1801	1789	1635	1097	538	413		33658
g.2011	904	1306	1339	1652	1839	1635	1481	1499	1704	2152	2324	2565	2055	1585	1426	1043	451	173	27133
g.2022	814	879	881	1159	1141	1127	1217	1372	1405	1458	1674	2044	2192	2263	1723	1099	699	367	23514

Tabela 2. – Starosna struktura stanovnika zabeležena u popisima

Na osnovu ove tabele može se kreirati grafik koji pokazuje kretanje pojedinih starosnih grupa kroz popise za koje postoje javno dostupni podaci:

Podaci za opštinu Priboj ukazuju na značajne promene u ukupnom broju stanovnika, starosnoj strukturi i demografskim obrascima tokom poslednjih decenija. Pad ukupnog broja stanovnika, smanjenje nataliteta i starenje populacije ključni su trendovi.

1. Ukupan broj stanovnika kroz vreme:

- **Snažan rast do 1981. godine:**
- Broj stanovnika raste od 17.989 (1948) na 35.200 (1981), što odražava visok natalitet i industrijski razvoj opštine tokom tog perioda.
- **Postepeni pad od 1991. godine:**
- Broj stanovnika stagnira na 35.951 (1991), a zatim počinje da opada. Pad je posebno izražen nakon 2002. godine.
- 2002: 33.658 stanovnika.
- 2011: 27.133 stanovnika.
- 2022: 23.514 stanovnika.
- Ovo je ukupni pad od skoro **34%** u poslednjih 30 godina.

2. Starosna struktura:

a) Deca i mladi (0–19 godina):

- **Drastičan pad:**
- Broj dece i mladih značajno se smanjuje kroz decenije. Na primer:
- 1981: oko 13.100 (37% ukupne populacije).
- 2022: oko 3.733 (16% ukupne populacije).
- Ovo ukazuje na drastično smanjenje nataliteta i sve manji broj mladih porodica.

b) Radno sposobno stanovništvo (20–59 godina):

- **Postepen pad:**
- Radno sposobni stanovnici (20–59 godina) i dalje čine značajan deo populacije, ali njihov broj opada.
- 1981: oko 17.200 (49% ukupne populacije).
- 2022: oko 12.500 (53% ukupne populacije).
- Iako je njihov udeo porastao, to je posledica smanjenja mladih i starijih grupa.

c) Starije stanovništvo (60+ godina):

- **Značajan rast:**
- Broj starijih od 60 godina raste, što ukazuje na proces starenja populacije.
- 1981: oko 5.000 (14% populacije).
- 2022: oko 7.281 (31% populacije).

3. Ključni demografski trendovi:

a) Smanjenje nataliteta:

- Starosne grupe 0–4 i 5–9 godina beleže značajan pad. Na primer:
- Grupa 0–4 godine: 3.087 (1981) → 814 (2022).
- Ovo je direktan pokazatelj niskog nataliteta i sve manje dece u opštini.

b) Migracije:

- Priboj je pogođen migracijama, posebno odlaskom mladih i radno sposobnih stanovnika ka većim gradovima i inostranstvu. Ovo je dodatno ubrzalo pad broja stanovnika.

c) Starenje populacije:

- Stariji od 60 godina čine sve veći deo populacije, dok mlađe grupe (0–19 godina) postaju sve manje zastupljene. Ovaj trend je sličan demografskim obrascima u ruralnim i industrijskim mestima Srbije.

4. Predikcije za 2031. i 2041. godinu:

Ako se trenutni trendovi nastave, može se očekivati dalje smanjenje ukupnog broja stanovnika i promene u starosnoj strukturi:

a) Ukupan broj stanovnika:

- **2031. godina:**
- Broj stanovnika mogao bi pasti na **19.000–20.000**.
- **2041. godina:**
- Dalji pad na **16.000–17.000**.

b) Starosna struktura:

- **Deca i mladi (0–19 godina):**
- Njihov udeo će pasti na oko 12–14% ukupne populacije.
- **Starije stanovništvo (60+ godina):**
- Udeo starijih će rasti na 35–40%, što dodatno povećava pritisak na socijalne i zdravstvene usluge.

5. Zaključak:

Demografski izazovi:

- Priboj se suočava sa smanjenjem broja stanovnika, niskim natalitetom, migracijama i ubrzanim starenjem populacije.

Preporuke za stabilizaciju populacije:

- **Podrška porodicama:** Subvencije za mlade porodice i stimulisanje rađanja.
- **Ekonomske mere:** Razviti lokalne industrije i kreirati radna mesta kako bi se zadržali mladi i radno sposobni.
- **Programi za povratak:** Poticati povratak stanovnika iz dijaspeore i njihove investicije u lokalnu zajednicu.